

Jaargang 33, no. 5

De Notenkraker

Officieel orgaan van vogelliefhebbers vereniging

**“VOGELVRIENDEN”
HARDENBERG & Omstr.**

Aangesloten bij:

Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

Bestuur “Vogelvrienden”:

- Voorzitter: A.Tempelman, Floralaan 154, 7772 NV Hardenberg
Tel. 0523-267817
E-mail: vogelhokke@gmail.com
- Ad-interim vz.: H.Nijeboer, Meeuwenstraat 10, 7771 AB Hardenberg
Tel. 0523-26407
- Secretaris: H.Brokelman, Pinksterbloem 25, 7772 NK Hardenberg
Tel. 0523-260842
E-mail: hbrokelman@gmail.com
- Penningmeester: H.Edelijn, Lage Gaardenstraat 96, 7772 CN Hardenberg
Tel. 0523-265451
E-mail: hjedelijn@hotmail.com
- Ringencommissaris: H.Oldehinkel, Trompstraat 1, 7772 ZE Hardenberg
Tel: 0523-264959
E-mail: henk.sini@outlook.com
- Bestuurslid: H.Kleinlugtenbeld, Loorlaan 1, 7773 AL Hardenberg
Tel. 0523-271840
E-mail: kleinbeld@hotmail.com
- Bestuurslid: H.Schepers, van Speijkstraat 20, 7772 ZC Hardenberg
Tel.0523-264880

Ereleden: H.Nijeboer, W.A.Tolman
Leden van verdienste: H.J.Edelijn, H.Oldehinkel, H.Kleinlugtenbeld

Redactie De Notenkraker:

Wiebe Tolman, Beatrixstraat 14, 7772 CR Hardenberg, tel.0523-261005,
mobiel 06-20009596; e-mail: wiebetolman@ziggo.nl

Voorz. tt.commissie: H.J.Schepers, J.C.J.van Speykstraat 20, Hardenberg

Materiaal opslag: Rolleman, Dedemsvaartseweg Zuid 63, Lutten

Beheer materiaal: H.Oldehinkel en H.Schepers

Jeugd coördinator: A.Tempelman, tel. 0523-267817

Contributie: € 38,00 per jaar

Voor 2012 65 jaar: € 33,00 per jaar

Jeugdleden t/m 17 jaar: € 19,50 per jaar

Betalingen: rekeningnummer NL58RABO0166870439 bij de Rabobank.
onder vermelding: “Vogelvrienden” Hardenberg.

VOORWOORD VOORZITTER

Beste Vogelvrienden,

Het zijn moeilijke tijden. Alles wat zo vertrouwd leek valt weg door de maatregelen die de overheid moet treffen om covid-19 te bestrijden.

Door deze maatregelen zullen we ook ons verenigingsjaar vroegtijdig af moeten sluiten.

De geplande **jaarvergadering** op 20 april kan dus ook **niet doorgaan**. Die vergadering schuiven we door naar maandag 20 september. De geplande jonge vogelavond voor die datum komt te vervallen.

De voorbereidingen van de regio tentoonstelling liggen momenteel stil. Dat is lastig, maar we wachten rustig de ontwikkelingen maar af.

Ik hoop dat een ieder van ons dit virus bespaard blijft. Gelukkig hebben we een mooie hobby, laten we hopen daar nog maar van te genieten.

Ik en de rest van het bestuur wensen u vooral veel gezondheid toe voor de komende periode. En dat u mooie vogels kweekt!

We hopen u in september weer te mogen begroeten.

Arnold Tempelman, voorzitter Vogelvrienden.

De vergadering van 20 april gaat niet door!

Neem regelmatig een kijkje op de website van de NBvV en kijk ook op onze eigen website. En we hebben natuurlijk een whatsapp groep van Vogelvrienden. Wilt u hier aan deelnemen stuur dan een berichtje naar:

06-25226180

JAARPROGRAMMA 2020:

Vrijdag 17 jan.: nieuwjaarswensen + sjoelen

Maandag 2 maart: ledenvergadering + lezing

Maandag 20 april: vervalt ivm corona crisis

Mei-juni-juli BBQ bij Fokko Rademaker; nader bericht + datum volgt nog

Maandag 20 september jaarvergadering

Maandag 16 november ledenvergadering + sluiting inschrijving regioshow.

Regioshow 30 november t/m 5 december

Vrijdag 15 januari: nieuwjaarsbijeenkomst 2021.

Tankstation
Doe het zelf center

De Aerdijk 20
7783CN Gramsbergen
www.oosterveensolihandel.nl

OOSTERVEEN

Wij maken elk gewenste kleur
op onze
nieuwste verfmengmachine

HISTOR

* DIERENVOEDERS

SLEUTELMAKERIJ

de *nieuwe*
manier van
kleur kiezen

HISTOR

WILTINK
GEVELREINIGING

*Reinigen - Voegen vernieuwen -
Impregneren*

Rheezerweg 82 • 7795 DA Diffelen
Tel. (0523) 26 36 43
Mobiel: 06 55142133
www.wiltink-gevelreiniging.nl

**VOGELVRIENDEN
HARDENBERG E.O.**

Regio Tentoonstelling:

“REGIO REGGE EN VECHTSTREEK “

Georganiseerd door Vogelvrienden Hardenberg e.o.

Openingstijden :

- 3 december van 20:30 – 22:00 uur
- 4 december van 10:00 – 21:30 uur
- 5 december van 10:00 – 16:00 uur

Locatie:

De Schakel Lage Doelen 3a 7772 BL Hardenberg

RINGENBESTELLING 2021:

De 1e ronde ringen voor 2021 dient u te bestellen voor 5 mei 2020.

Bestelformulier kunt u downloaden van www.vogelvriendenhardenberg.nl

Bestelling met betaling inleveren bij ringencommissaris Henk Oldehinkel.

AVIA SERVICE STATION.....

DE GROOT
BRUCHTERWEG 99
7772 BK HARDENBERG
TEL. 0523-261588

Oliecontrole geeft zekerheid
Extra zekerheid schenkt

AVIA

RADEMAKERS POELIERSBEDRIJF

Admiraal Helfrichstraat 1-b, Hardenberg, tel. 0523-264987

ELKE DAG KIP VAN HET SPIT

GEGRILDE BOUTEN

SPARE RIBS

KANT & KLARE NASI EN BAMI

Emmen, Hardenberg, Hoozeveen en Nijverdal

Turkse tortel (*Streptopelia decaocto*)

Toen ik in 1960 vanuit het westen van ons land in Hardenberg kwam wonen had ik nog nooit een Turkse tortel gezien. Ik genoot dan ook van deze mooie duifjes toen ik zag dat op de laadplek van de oude coöperatie aan de Stationsstraat ongeveer 10 exemplaren druk in de weer waren om de gemorste graankorrels op te pikken. Het zijn kleine en slanke duifjes. En ze zitten altijd mooi glad en strak in de veren. De kleur is bruinachtig grijs. Ze hebben een kenmerkend zwart streepje in de nek.

Het verschil tussen doffer en duivin is moeilijk te zien. Alleen als je een paartje bij elkaar hebt dan kun je zien dat de doffer iets forser van postuur is en ook iets hoger op de pootjes staat. Ook laat de doffer iets meer glans in de veren zien. Aan het paringsritueel kan men het verschil tussen de geslachten uiteraard ook afleiden. De doffer gaat met zijn wijduit gespreide staart een soort paringsdansje maken rond de duivin.

Zoals de naam al aangeeft komt deze duif van oorsprong uit Turkije. Vanuit dat land hebben ze zich via de Balkanlanden over heel Europa verspreid. In de jaren 50 zijn ze vanuit het oosten ook in Nederland terecht gekomen. Geen wonder dus dat ik ze in het westen nog niet had waargenomen. Nu in 2020 blijken ze in West Nederland meer voor te komen dan bij ons in het oosten.

Deze tortel heeft zich dus goed over ons land verspreid. Vanwege de hoge graad van vermenigvuldiging (4 tot 5 legsels per jaar) blijven ze ook in onze omgeving ruimschoots aanwezig. Ik heb zelfs voortdurend een paartje in mijn achtertuin. Ze bezoeken daar geregeld het voederhuisje waar ze zich tegoed doen aan een duivenmengsel, aangevuld met gepelde zonnepitten.

Tot slot: de Turkse tortel is nauw verwant aan de bij ons bekende lachduif. Deze laatste is echter breder en over het geheel wat forser. Beide soorten zijn gemakkelijk met elkaar te kruisen, maar dit wordt niet aanbevolen, want dit gaat altijd ten koste van de raszuiverheid van één of beide soorten.

Wiebe Tolman.

Onze adverteerders steunen ons!

Alle seizoenen blijven
genieten van uw tuin?

Buitenverblijven

- ✓ Groot assortiment
- ✓ Stel samen naar eigen idee
- ✓ Diverse maten
- ✓ Kapschuurmodel, plat dak & zadeldak

Kijk op onze website voor een greep uit ons assortiment buitenverblijven

Rheezerweg 93, 7794 RJ Rheeze | ☎ 0523 26 18 96

www.houhandelwoertink.nl

VOEDERS

**OVERWEG
HARDENBERG**

www.overweghardenberg.nl

JUMPER

Alles voor uw vogels!

Voeding & zaden, kooien, speelgoed en volièrebenodigheden

HDV, Teurlings, Konacorn, Kasper Fauna Food,
Beyers, Versele Laga, Prestige, Beaphar

Hessenweg 17 | 7771 CH | Hardenberg | T. 0523-261684

Hoe om te gaan met agressieve vogels?

Elke vogelliefhebber kent het wel. De eens zo vredelievende vogel krijgt het plotseling op zijn heupen en wordt agressief tegen soortgenoten in de volière. Vaak zijn het mannelijke exemplaren die zich aan dit ongewenste gedrag schuldig maken. Soms gaat de man zich agressief gedragen ten opzichte van z'n eigen vrouw (pop). De vraag komt dan op: wat kunnen we hieraan doen? Een tip uit het verleden was: de agressieveling nat spuiten dan leert hij het wel af. Dat helpt echter maar voor even, want na het opdrogen krijgt de agressie weer de overhand. Dit tot wanhoop van de kweker.

Zelf heb ik in mijn eigen vogelbestand meerdere vogels gehad die in de vlucht agressief gedrag vertoonden. Enige voorbeelden: een kleine Cubavink man die zelfs een splendid man voortdurend najoeg en aanvloog. Of een man saffraanvink die andere vogels niet met rust kon laten.

De meeste ergernis vertoonde de man van mijn koppel bluebonnetten, die in de broedperiode heel agressief werd tegenover z'n eigen vrouw. Nu is dit gedrag van de bluebonnetten trouwens algemeen bekend. Het kan zelfs zo ver gaan dat de man de pop tot bloedens toe dodelijk verwondt.

Ingrijpen is hier dus geboden!

Na uitvoerige bestudering van de agressief jagende vogel ben ik op het idee gekomen dat ik de vogel moest beletten om snelle wendingen te maken. Dit in de hoop dat hij het achtervolgen van zijn slachtoffer zou staken. Beperken van het draagvlak (vleugels) van de vogel zou hier uitkomst kunnen bieden.

Een schaarste kan deze ingreep als volgt mogelijk maken. Spreid de vleugel en knip aan de onderkant stuk voor stuk de secundaire slagpennen weg. Laat van de buitenste primaire slagpennen er 3 à 4 onaangetast. Uiteraard moet dit aan beide kanten worden gedaan. Dit systeem heeft de volgende voordelen:

A. de vogel kan geen snelle wendingen meer maken en staakt het jagen naar andere vogels.

B. de vogel kan zich goed redden en vliegt horizontaal van stok naar stok.

C. aan de vogel is niet te zien dat deze een "behandeling" heeft ondergaan.

Op de plaatjes bij A de volledige vleugel en bij B de vleugel met de weggeknipte secundaire pennen.

Wiebe Tolman.

Wie koopt er nog niet bij onze adverteerders!

Indische ganzen.

Hoezo?

De Indische gans maakt even een uitstapje. Een kleintje maar. Want ze zijn wel meer gewend.

Die Indische ganzen bevolken met zijn allen de vijver in het Kruserbrink park. Ze trekken zich daar niks aan van de activiteiten op de skatebaan.

Ooit stond er eens het verhaal van een Hardenberger in de krant dat het heel bijzonder was dat ze daar opeens neergestreken waren. De beste persoon wist kennelijk niet beter, want ze hebben het er al heel lang goed naar de zin. En ze zijn er prima maatjes met de gedomesticeerde witte ganzen. Samen zorgen ze ook wel eens voor gemixte nakomelingen.

Een groot deel van het jaar weten deze ganzen goed aan hun eten te komen met de planten uit de vijver en het gazongras in het park. Ze zorgen daarmee ook voor de nodige bemesting. Dat ze hun uitwerpselen daarbij ook wel eens op de paden uitpoepen moeten de wandelaars maar voor lief nemen.

Zo rond herfst- en wintertijd maken ze ook graag zo nu en dan een klein uitstapje. Want de lekkere restanten op de akkers in de buurt kunnen ze maar moeilijk links laten liggen. Ze hebben immers net als de meeste vogels de neiging om te trekken. Dat doen ze om met zijn allen even een stukje op de wieden te gaan om over de Kellerlaan heen het Vechtdal bij Baalder in te vliegen. Ze doen zich daar maar al te graag te goed aan de -al of niet rottende- aardappel en mais overblijfselen. Dat afstandje naar die drassige, kale zandgrond stelt vooral voor de Indische - of Streepkopganzen zoals ze ook wel heten, niet veel voor. Hoe de streepkopgans over de Himalaya vliegt? Want in hun echte grote natuur waar ze thuis horen in Centraal-Azië zorgen ze voor de nakomelingen. En ook daar in de vochtige moeras- en drasgebieden van Mongolië, vaak in grote kolonies, in de buurt van grote meren. Ze hebben het gezellig met elkaar net als in het Kruserbrink park. Na de rui gaan ze in september ook daar op de wieden voor de trek. Maar de Kellerlaan is er niks bij, want ze steken er massaal het hoge Himalaya gebergte over. Op naar het warmere zuiden, zo'n 4.000 km, naar de cultuur- en drasgronden in India.

Slapen doen ze daar ook in de meren, daardoor zichzelf beschermend tegen ongewenste vijanden. Net als in Europa de Europese kraanvogels doen. Die immers ook vanuit midden Scandinavië naar het zuiden massaal tussenstops maken aan het wad in Noord-Duitsland of in de meertjes in het veengebied van het dichterbij ons gelegen Diepholz. Toevallig zag ik in een documentaire dat de Indische ganzen zelfs over de toppen van de Mount Everest vliegen. Die toppen zijn maar liefst 9.375 meter hoog!

Kien als ze zijn zoeken ze op hun tocht wel de wat lagere dalen op! De gemiddelde trekvogel kan de extreem lage luchtdruk, de ijle lucht en de kou op die hoogtes niet de baas! De Indische gans wel!

De zware vogels hebben toch al bovenmatige grote vleugels die voorzien zijn van veel meer bloedaderen dan de meeste vogels. Daardoor kunnen ze zo hoog in de lucht meer zuurstof opnemen. Hoe?

Door de temperatuur van hun bloed iets te laten zakken. Daardoor kunnen ze dezelfde hart- en vleugelslag er op na houden om de ijle lucht in dat hooggebte te overwinnen. En in plaats van continu op dezelfde hoogte te blijven, bewegen ze met de vorm van de bergen mee. Toch kost dat minder energie dan continu op grote hoogte te vliegen. Door lager te vliegen waar dat kan, besparen ze energie, ook al moeten ze dan af en toe weer klimmen. Want bij het stijgen maken de dieren bovendien slim gebruik van de wind.

Wie zei dat ganzen dom waren?

Tekst en foto Harry Kruiper.

Indische ganzen met jongen in park Kruserbrink Hardenberg.

Foto Wiebe Tolman.

Meelwormen.

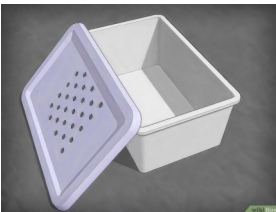
Iedere tropenkweker kent ze wel: meelwormen!

Gevormd in 4 tussenstadia: eitje-larve(meelworm)-pop-tor. De larven zijn het meest geschikt als vogelvoer. Bedenk echter wel dat de meelwormen niet veel voedingsstoffen bevatten, met uitzondering van een behoorlijk hoog vetgehalte. Zie het gebruik dan ook meer als snoepgoed voor de vogels.

De meeste vogels vinden meelwormen een lekkernij. Vanwege de vrij harde chitinelaaag is de huid moeilijk te verteren. Soms wordt de meelworm leeggezogen en blijft het huidje over. De wat grotere soorten vogels zullen de meelworm in z'n geheel naar binnen werken. Ook kwartels doen dat.

Het vrouwtje van de meeltor kan tot 200 eitjes in één keer leggen en vrij kort daarna komen daar hele kleine meelwormpjes uit. Zij zijn dan lichtbruin van kleur. Direct na het vervellen zijn de wormpjes wit van kleur. In dit stadium kan de meelworm groeien. Dit groeiproces vindt na iedere vervelling plaats.

Meelwormen zijn bij veel vogelzaken en op internet verkrijgbaar. Maar je kunt ze ook zelf gaan kweken. Gebruik daarvoor een plastic bakje zoals hier afgebeeld, dus met luchtgaatjes in het deksel. Strooi een laagje havermout en

wat snippers krantenpapier op de bodem en doe er wat meelwormen in. Deze zullen zich weldra verpoppen en daarna uitgroeien tot kevers. Die zullen op hun beurt eitjes leggen en na enige tijd heeft u eigen kweek meelwormen.

Wiebe Tolman.

De Dierenwinkel

Admiraal Helfrichstraat 1C

7772BV Hardenberg

T: 0253 260680

E: dierenwinkel.hardenberg@gmail.com

Facebook: [www.facebook.com/](http://www.facebook.com/dierenwinkel.hardenberg)

dierenwinkel.hardenberg

Grootste vliegende vogel

Met een gewicht van 10 kilogram en een vleugel spanwijdte van ruim 3 meter is de grote albatros de grootste vliegende vogel.

Toch maakt hij zelden op- en neergaande bewegingen met z'n vleugels. Het is meer parasailing zoals hij zich in het luchtruim verplaatst. Daarbij toont hij nog een aparte

eigenschap. Van grote hoogte duikt hij naar beneden om daarna met een scherpe bocht weer omhoog te drijven. Hij lanceert zich als het ware zelf.

Het hele leven van de grote albatros speelt zich af boven water. Slechts om te broeden komt hij aan land. Dit speelt zich af op het zuidelijk halfrond

Om voedsel voor het enige jong te halen legt deze vogel soms een afstand af van wel 1000 kilometer. Ook daarbij beweegt hij z'n vleugels praktisch niet. Het groot brengen van het jong vraagt heel veel moeite en duurt bijna een vol jaar. Het daarop volgende jaar broedt deze vogel niet. Hij moet even tot rust komen!

Wiebe Tolman.

Vogelweetje 24: de kneu (*Carduelis cannabina*)

De kneu behoort tot de familie van de vinken. Als *Carduelis* soort is hij een rechtstreeks familielid van de putter (*Carduelis carduelis*), de sijs (*Carduelis spinus*), de groenling (*Carduelis chloris*), de barmsijs (*Carduelis flammerna*) en de frater (*Carduelis flavirostris*).

De naam kneu is waarschijnlijk afgeleid van het woord kwinkeleren of kneuteren.

Ze leven en foerageren vaak in zwermen op de grond. Ze pikken daar de zaadjes op die van de beplanting op braakliggende grond zijn gevallen. Door de intensieve landbouw en vooral de maiscultuur zijn er steeds minder van zulke geschikte voedselplaatsen te vinden. Als gevolg hiervan loopt het aantal broedparen van de kneu de laatste jaren drastisch terug. De paartjes die er nog wel zijn broeden bij voorkeur vlak boven de grond in doornachtige struiken. Daarin bouwen ze een stevig nestje van grashalen dat wordt bekleed met kleine veertjes en ander zacht materiaal. Het broeden doen ze vaak met meerdere paartjes bij elkaar. Ze leggen 4 tot 6 eitjes en kunnen wel twee legfels per jaar grootbrengen.

Kneuen verplaatsen zich ook vaak groepsgewijs en tijdens de vlucht kan men ze ook horen kwetteren. De kneuen uit Nederland overwinteren in Spanje en Marokko. De leegte die dan bij ons ontstaat wordt dan opgevuld met kneuen uit Noord-Europa en Siberië.

Het mannetje van de kneu komt pas in de broedtijd op volle kleur. Met zijn karmijnrode borst en dito “petje” is het een prachtvogel. Het vrouwtje mist de rode kleur en heeft aan borst en buik veel kleine streepjes. Een klein licht vlekje op de wang is ook een herkenningspunt van het kneuvrouwtje.

Vrouwtje

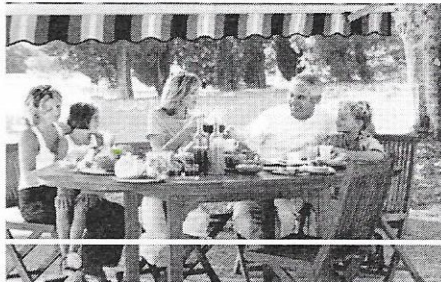
Eitjes

Jongen

De kneu heeft veel streeknamen. De mooiste daarvan vind ik: het Robijntje. En in Den Haag is een bekende straat naar hem genoemd: de Kneuterdijk. En waar de Twentenaar zijn bijnaam aan heeft te danken; de TUKKER. Wiebe Tolman.

Zonwering

**Uitvalscheren
Knikarmscheren
Screens
Markiezen
Serre-zonwering
Vervangingsdoeken**

Laat u eens inspireren in onze overzichtelijke showroom... en geniet van vele mooie dagen onder de zon.

Van Braak
zonwering & buitenleven
Ommerweg 25a Hardenberg
(0523) 26 35 56
www.vanbraakzonweringen.nl

Openingstijden:

Ma. Wo. Do. Vr. 9:00 t/m 17:00 uur
Di. 13:00 t/m 17:00 uur
Za. 10:00 t/m 16:00 uur

Wij adviseren u graag over uw verzekeringen, uw hypotheek en bij de aan- en verkoop van uw woning!

- Verzekeringen
- Makelaardij
- Hypotheken
- Bankzaken
- Pensioenen
- Arbodienst

VRIELING

Dedemsvaart | Hardenberg | Zwolle
0523 - 28 27 26 mail@vrieling.nl vrieling.nl

Een vogelvriendelijke tuin inrichten.

Als liefhebber van kooi- en voliëre vogels houden we uiteraard ook van de vogels in de vrije natuur. Willen we die wat dichterbij huis halen dan kunnen we onze tuin daar geschikt voor maken. We zullen dan wel een paar struiken of boompjes in een hoekje moeten plaatsen. Eventueel om daarin te kunnen nestelen, maar vooral om de vogels een goede schuilgelegenheid te bieden tegen bijvoorbeeld roofvogels. Vooral de sperwer heeft het op onze tuinvogels voorzien.

Een lokmiddel in de tuin zijn verder de bloemen. Hoe meer verscheidenheid hoe beter. De bloemen trekken namelijk insecten aan en veel vogels zien daarin een ideale voedselbron.

Ook de bessen van diverse struiken zijn lekker voedsel voor met name vruchten- en insectenetters. Op het plaatje pikt een roodborstje een besje van de vuurdoorn. In mijn tuin komt altijd een merel eten van de gele besjes van de vuurdoorn.

Een ander lokmiddel is natuurlijk het vogelvoederhuisje. Dit mag in geen enkele tuin ontbreken. Wel even een tip:

Plaats het voederhuisje in de directe nabijheid van een boom of struik. Komt er onraad in de buurt dan kan de vogel daarin wegvlugten. Al naar gelang het jaargetijde kan het voedsel worden aangepast. In de zomer kan men een eiwitrijk voedsel beschikbaar stellen, bijvoorbeeld universeelvoer. En in de wintermaanden zijn vetbollen en een snoer met ongebrande doppinda's goed voer. En om groenlingen te lokken geven we wat extra gepelde zonnepitten.

Een paar nestkastjes zal ook vogels in de tuin lokken. Met name mezen zullen er dankbaar gebruik van maken.

En om de vogels te laten drinken en badderen geven we schoon water in een ondiepe schotel. Dit moet wel geregeld worden verversd.

Ik wens onze leden veel plezier met het inrichten van de vogelvriendelijke tuin.

Het zal u veel plezier en voldoening geven.

Wiebe Tolman.

Herbers

T W E E W I E L E R S

MOLENPLEIN 4
HARDENBERG
TEL. (0523) 26 20 54

Toscana
Ijssalon

E-mail:
hardenberg@toscana-ijssalon.nl

Hier vind je ons:

Adres:
Bruchterweg 9
7772 BD Hardenberg

Telefoon:
0523-261373

Web:
www.toscana-ijssalon.nl

Facebook:
fb.com/toscana-ijssalon

Inkopen doen? Denk aan onze adverteerders!

Elk vogeltje eet zoals ie gebekt is.

Veel vogels hebben een aparte snavel.

Zaadetende vogels hebben een kegelvormige snavel waarmee ze de zaden gemakkelijk kunnen pellen.

Vruchten- en insecteters hebben in principe een lange dunne snavel waarmee ze hun levende voedsel uit allerlei hoeken en gaten los kunnen peuteren.

Roofvogels hebben een gehaakte snavel, waarmee ze het vlees van hun prooi los kunnen scheuren.

De snavel is dus aangepast aan het soort voedsel dat wordt gegeten.

Soms is de snavel nog meer verfijnd om het voedsel beter te kunnen nuttigen.

Enige voorbeelden:

De **appelvink** heeft een robuuste snavel en dito kaakspieren om harde zaden te kunnen kraken. Dit kan hij zelfs met kersenpitten.

De **wilde eend** heeft kleine zeeffjes aan de buitenrand van de snavel, waarmee hij iets eetbaars uit het eendenkroos kan zeven en opeten.

De **aalscholver** heeft kleine tandjes aan de buitenrand van de snavel, waardoor het voor een gevangen prooi haast onmogelijk wordt om nog te ontsnappen. Zelfs een paling heeft op deze wijze geen schijn van kans.

De **watersnip** heeft een tastorgaan in het uiterste puntje van z'n snavel. Hierdoor kan hij zijn prooi onder water opsporen en opeten, zonder z'n snavel naar boven te halen.

De **oievaar** gebruikt z'n snavel in de broedtijd als lokmiddel door er mee te "kleppen".

De **kluut** heeft z'n snavel zodanig gebogen dat hij er gemakkelijk de bodem mee kan aftasten en z'n voedsel op kan wippen.

De **lepelaar** heeft een lepelvormige snavel waarmee hij de bodem aftast en eventueel voedsel naar binnen werkt.

De **bergeend** heeft een fel rode snavel om daarmee in de broedtijd indruk te maken op het vrouwtje.

Zwaluwen kunnen hun snavel extra breed open zetten om daarmee in de vlucht vliegjes en andere insecten te vangen.

Spechten hebben een haksnavel om er nestholtes in bomen mee te hakken.

Pelikanen hebben een uittrekbare keelzak aan de ondersnavel, waarmee ze niet alleen vis kunnen vangen, maar deze vanaf de oceaan ook kunnen vervoeren naar hun jongen. Zo'n keelzak kan een inhoud hebben van maar liefst 12 liter!

Resumerend: snavels van vogels zijn dus aangepast aan het soort voedsel wat ze eten.

En die aanpassing kan dus wel totaal verschillend zijn.

Wiebe Tolman.

AUTORIJSCHOOL
EGGENGOOR

INTRODUCTIE LES GRATIS !!

Hoornblad 20

Tel : 0523-264386

Mob: 06-51083650

FIETSWERELD A. SLOT

Hessenweg 21 * 7771 CH Hardenberg
www.fietswereldaslot.nl * 0523-261340

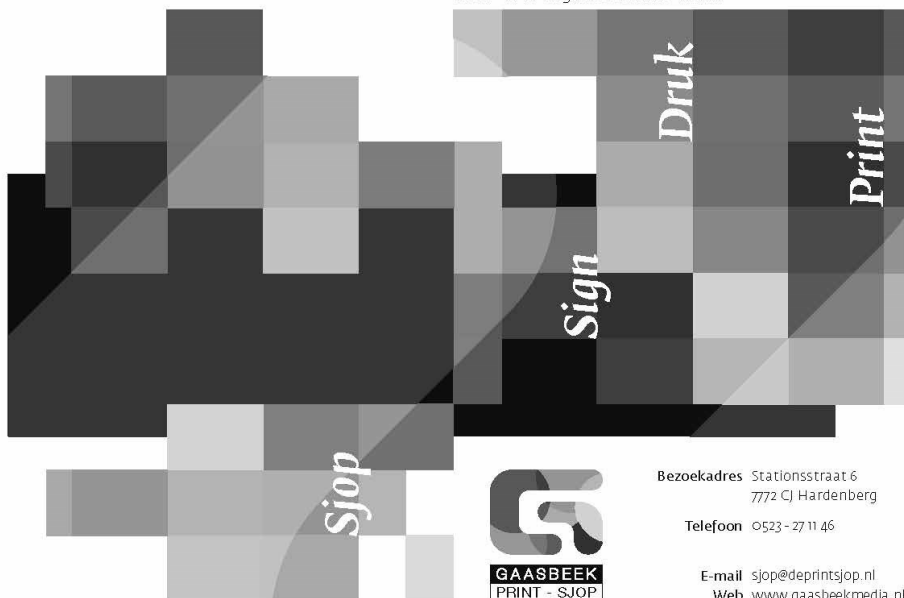

Secretariaat: Pinksterbloem 25, 7772 NK Hardenberg

www.vogelvriendenhardenberg.nl

Web www.gaasbeekmedia.nl

Bezoekadres Stationsstraat 6
7772 CJ Hardenberg
Telefoon 0523 - 27 11 46

E-mail sjop@deprintsjop.nl
Web www.gaasbeekmedia.nl